

ПРОБЛЕМА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕНЧУРНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СХІДНОМУ РЕГІОНІ

Анотація. Розглянуто проблеми виникнення та функціонування венчурних фондів в Україні та в Східному регіоні. Проаналізовано основні проблеми венчурного інвестування та запропоновано шляхи вирішення проблеми.

Аннотация. Рассмотрены проблемы возникновения и функционирования венчурных фондов в Украине и Восточном регионе. Проанализированы основные проблемы венчурного инвестирования и предложены пути решения проблемы.

Annotation. The problems of formation and operation of venture funds in Ukraine and in the east have been regarded. The basic problems of venture capital were analysed and proposed solutions to problems were proposed.

Ключові слова: венчурні фонди, інвестування, конкурентоспроможність.

На сучасному етапі цивілізаційного розвитку інновації перетворилися на домінуючий фактор прогресу суспільства і підвищення конкурентоспроможності економічних суб'єктів, найбільш повного задоволення потреб, раціонального розподілу світового доходу, тому вивчення даного питання є дуже актуальним.

Метою роботи є висвітлення основних проблем правового забезпечення венчурних інвестицій в Україні.

Венчурні фонди в Україні використовуються для оптимізації управління активами фінансово-промислових холдингів та зниження податкового навантаження, тоді як венчурне інвестування (або інвестування ризикового капіталу) у світі залишається одним із найважливіших джерел капіталу для компаній, швидке зростання та розвиток яких постійно потребують додаткових зовнішніх інвестицій (як правило, це підприємства малого та середнього бізнесу). Венчурні інвестиційні фонди повинні стати головною ланкою зв'язку між інвестиціями та інноваціями як складовими економічного зростання [1, с. 214–217].

Однією з основних причин недостатньої активності інноваційної діяльності в Україні та в Східному регіоні є дефіцит інвестиційних ресурсів. Незважаючи на зростання загального обсягу фінансових коштів, що виділяються на інноваційні цілі, їх частка по відношенню до ВВП залишається дуже незначною. У 2009 р. у Східному регіоні, як показує статистика, вона становила 1,32 %, а на наукові та науково-технічні роботи – 1,23 % [2]. У цих умовах пошук нетрадиційних джерел фінансування інновацій набуває особливої актуальності. До таких джерел можна віднести венчурний капітал. Як свідчить зарубіжний досвід, венчурний бізнес особливо характерний для комерціалізації результатів наукових досліджень у наукоємних та високотехнологічних галузях, для підприємств, які відіграють важливу роль у розробці та впровадженні у виробництво нових ідей і нових технологій. Однак венчурна форма інвестування поки не отримала широкого поширення в нашій країні і зокрема у Східному регіоні.

Діючі в даний час законодавчі та нормативно-правові акти мають такі недоліки: багато з них вже застаріли і не враховують специфіку сучасного етапу розвитку економіки; часто між ними відсутня необхідна взаємоув'язка; вони не регламентують відносин, пов'язаних з використанням наукових відкриттів і винаходів, не забезпечують належною мірою державну підтримку створення та розвитку інноваційної інфраструктури, успішного функціонування інноваційних фірм.

Вирішення всіх названих питань доцільно сконцентрувати в одному документі – Законі України "Про венчурне інвестування інноваційної діяльності". У ньому значне місце має бути приділено організаційним аспектам венчурного інвестування. Закордонна практика показує, що важливим фактором активізації інноваційної діяльності є формування мережі венчурних фондів. При практичній реалізації інноваційної політики щодо розвитку венчурного бізнесу в регіоні необхідно чітко сформулювати, що повинні зробити держава і регіональні органи влади, щоб залучити інвестиції на вітчизняний ринок. Перше – це забезпечення з їх боку фінансових гарантій у вигляді часткового поділу ризику у фінансуванні інноваційних проектів. Другим дуже важливим аспектом є те, що з різних фондів, у тому числі і венчурних, можуть фінансуватися різні етапи інноваційного проекту. Так, на початковому етапі виконання інноваційного проекту (найменш привабливого для інвестора у зв'язку з найбільшим ризиком вкладень) фінансування може бути здійснено з коштів державного і регіональних бюджетів, на другому – за рахунок пільгових кредитів і позик, на третьому – за рахунок венчурних фондів.

Інвестиційні проекти, які сьогодні пропонуються в Україні та регіонах (навіть найкращі з них), ще не готові до нормального комерційного, у тому числі венчурного, інвестування. Тому одне з важливих завдань державної підтримки – забезпечити необхідну їх підготовку. Слід приділити особливу увагу тренінгу менеджерів, навчанню їх сучасним методам роботи, оскільки підготовка кваліфікованих управляючих проектами є одним з ефективних способів зменшення ризику при їх реалізації.

Наук. керівн. Перепелиця І. К.

Література: 1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>. 2.

Про венчурне інвестування інноваційної діяльності : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.